

Se zpravodajským oddělením upřesňuje úkoly povšechného ženijního průzkumu nepřítele i terénu v pásmu činnosti vlastních vojsk, způsob vyhodnocování výsledků ženijního průzkumu, jejich předávání řídicím funkcionářům ženijního zabezpečení.

S oddělením chemického vojska (CHN) upřesňuje použití ženijně chemických zátarasů, složení, vybavení a úkoly ženijního jádra odřadu odstraňování následků po napadení zbraněmi hromadného ničení, způsob překonávání ženijně chemických zátarasů nepřítele, vyhodnocování účinku zbraní hromadného ničení, způsob lokalizace a hašení požárů, způsob překonávání devastovaného a zamořeného terénu atd.

Plánovaná ženijní opatření přenáší na vykonavatele nařízením pro ženijní zabezpečení, která jsou určena vševojskovým svazkům (útvaram) a bojovými nařízením ženijnímu vojsku armády (divize). Tyto dokumenty patří k řídicím dokumentům ženijního zabezpečení operace (boje) a jsou v souladu s plánem ženijního zabezpečení.

V nařízení pro ženijní zabezpečování uvádíme:

- zprávy o nepříteři, jeho ženijních silách a prostředcích,
- úkoly ženijního zabezpečení, pořadí a lhůty jejich plnění,
- způsob bojového použití přidělených ženijních útvarů (jednotek),
- ženijní opatření ve prospěch divize (pluku) silami a prostředky armády (divize),
- druh, počet, doba, místo přidělení ženijních sil a prostředků, místo, způsob těžení a přípravy materiálu z místních zdrojů,
- způsob a lhůty předkládání hlášení.

Bojové nařízení ženijnímu svazku (útvary) obsahuje:

- úkol zabezpečovaného svazu (svazku),
- potřebné údaje o nepříteři, jeho ženijních opatřeních,
- úkoly, pořadí a lhůty jejich plnění,
- upřesnění součinnostních otázek a opatření k zabezpečení při plnění uložených úkolů,
- materiální a technické zabezpečení,
- doba, místo, způsob těžení a přípravy materiálu,
- organizace spojení,
- pořadí a způsob předkládání hlášení.

Řídicí dokumenty podepisuje vedle NŽV (ŽN) i náčelník štábu armády (divize).

Kromě uvedených řídicích dokumentů zpracovává a vede oddělení ženijního vojska armády (ženijní oddělení divize) celou řadu výkazových a informačních dokumentů jako např. 2—3 (1—2) pracovní mapy, výkazovou mapu, lhůtní a mimořádná hlášení, záznamník zpráv apod.

Závěrem chceme zdůraznit, že plánování ženijního zabezpečení na operačním a taktickém stupni je složitý proces. Plánované úkoly ženijního zabezpečení sladěujeme s činností zabezpečovaných vojsk a s ostatními druhy zabezpečení. Obsah a rozsah úkolů ženijního zabezpečení nesmí být formální, ani šablonovitý, musí vycházet z analýzy konkrétních podmínek a možností vojsk. Podmínky pro přípravu a vedení operace zvyšují nároky jak na rozsah, tak i na kvalitu ženijních opatření a na jejich včasnou realizaci. To vyžaduje soustavné a systematické zkvalitňování práce řídicích funkcionářů ženijního zabezpečení na operačním i taktickém stupni v souladu se zkvalitňováním řídicí práce celého štábu.

Plukovník ing. Miloš Zeman

■ NÁČELNÍKA A ODDĚLENÍ CHEMICKÉHO VOJSKA

V útočné operaci bude udržování a obnovování bojeschopnosti vojsk opatření, kterému velitelé a štáby svazu i svazků musí věnovat mimořádnou po-

zornost. Obzvláště OPZHN bude naléhavá v případě, že válka bude zahájena překvapivým a neomezeným použitím jaderných zbraní. Jde o možnou variantu za-

hájení války, kterou nemůžeme vyloučit a která svým charakterem a důsledky postaví vojska, velitele a štáby do té nešťastnější možné situace.

Chemické vojsko se podílí na udržování a obnově bojeschopnosti vojsk významným, nikoli však podstatným podílem. Jeho úlohu vymezuje čl. 145 předpisu Oper-2-1, který definuje chemické zabezpečení jako souhrn opatření k ochraně proti radioaktivním a otravným látkám, k použití dýmu a ke splnění součinnostních úkolů chemického vojska. Z toho vyplývá, že chemické vojsko se na OPZHN podílí především ochranou vojsk a týlu před účinky radioaktivních a otravných látek.

Chemické zabezpečení zahrnuje celý komplex opatření. Jejich organizace, plánování a zejména realizace v počátečním období války, kdy vojska nebudou mít zkušenosti z bojové činnosti v podmínkách neomezeného použití ZHN, budou klást na funkcionáře chemického vojska zcela mimořádné požadavky. Chci zdůraznit, že náčelník chemického vojska vševojskové armády (chemický náčelník vševojskového svazku) není s to splnit požadavky na něho kladené bez úzké součinnosti s jednotlivými odděleními štábu, především s operačním oddělením a s náčelníky druhů vojsk a služeb. Obsahově budeme mít tuto součinnost vyřešenu předem v míru, ověření na cvičeních a nácích. Její formální, organizační i metodická stránka musí nacházet své vyjádření v praxi ověřených metodikách práce a v co neúčelnější formalizované dokumentaci.

Mimořádnou a soustavnou pozornost bude náčelník chemického vojska armády (CHN) věnovat všestrannému rozpracování a zabezpečování uvádění podřízených útvarů (jednotek) chemického vojska do bojové pohotovosti v úzké návaznosti na jejich případné mobilizační doplnění, bojové stmelení a na jejich včasné přesun do operační sestavy vševojskové armády (bojové sestavy vševojskové divize). Bez dokonalého ujasnění, vyřešení a všestranného zvládnutí této problematiky nelze hovořit o chemickém zabezpečení operace (boje) na začátku války.

Náčelník chemického vojska armády (CHN) je hlavním organizátorem chemického zabezpečení na daném stupni velení. K plnění svých funkčních povinností má podřízené důstojníky, jejichž počet je stanoven tabulkami válečných počtů. Při organizaci a plánování chemického zabezpečení využívá v rámci daných možností i pracovníků armádního

radiačního střediska (výpočetně analytické skupiny divize), zejména k základním kalkulacím, které se týkají možností nepřítelů v radioaktivním a chemickém zamoření a bojových možností jednotek radiačního a chemického průzkumu.

Úspěšné vyřešení všech úkolů, jimiž se chemické vojsko podílí na OPZHN, spočívá ve splnění především těchto základních opatření:

- podrobné vyhodnocení možností nepřítelů v použití ZHN co do rozsahu, cílů a způsobů napadení v jednotlivých etapách operace a posouzení možného charakteru a rozsahu zamoření a jeho vlivu na bojeschopnost vlastních vojsk;
- zabezpečení, aby v rozhodnutí velitele armády (divize) a v jeho nařízení pro OPZHN byla zahrnuta opatření odvozená od reálných možností nepřítelů v použití ZHN a řešila konkrétně a účinně způsoby, jak čelit v průběhu operace (boje) vlivu předpokládaného rozsahu zamoření;

- včasné, reálné a efektivní zplánování chemického zabezpečení operace (boje);

- včasné vydání odborných nařízení podřízeným chemickým náčelníkům a jednotkám a útvarům chemického vojska;

- organizace součinnosti se štábem, náčelníky druhů vojsk a služeb při řešení otázek chemického zabezpečení;

- osobní velení a řízení, kontrola plnění plánovaných a nařízených opatření

Kvalita organizátorské a řídicí práce náčelníka chemického vojska armády (CHN svazku) při přípravě operace (boje) na začátku války bude záviset především na:

- morálně politické a odborné připravenosti náčelníka a jemu přímo podřízených funkcionářů, které najdou své konkrétní vyjádření v ujasnění a zvládnutí do všech podrobností formálně i obsahově rozpracované metodiky práce, základní a pomocné dokumentace, v hlubokých vševojskových a odborných znalostech a zkušenostech, v osvojení osvědčených pracovních návyků, v pracovním i neformálním stmelení příslušníků chemických oddělení;

- obsahovým i organizačním ujasněním a praktickým vyřešením součinnosti se štábem a náčelníky druhů vojsk a služeb;

- umění předvídat vývoj situace, náležitost, pořadí a charakter úkolů, které musí postupně vyřešit a tím včas účelně usměrňovat činnost podřízených funkcionářů a čelit důsledkům stále se zkracujících časových limitů pro přípravu a vedení boje (operace).

Činnost náčelníka chemického vojska armády (chemického náčelníka divize) v období operační orientace

Tomuto období bude předcházet plánování na nadřazeném stupni. Ve smyslu zásad souběžného plánování bude náčelník chemického vojska armády (CHN divize) zpravidla nadřazený odborný náčelník postupně informovat o povaze úkolů, které armádu (divizi) očekávají, přijímaných opatřeních chemického zabezpečení směrem k armádě (divizi), předpokládané posloupnosti organizačních opatření, která má přijímat apod. Tento proces nechápeme jako jednostrannou záležitost. Náčelník chemického vojska armády (CHN divize) musí sám v tomto smyslu vyvíjet potřebnou aktivitu a s co největším časovým předstihem, osobním stykem, prostřednictvím styčných orgánů, spojením ZAS apod. získat dostupné informace. To umožňuje, aby v době, kdy (obdrží) bude seznámen s hlavními direktivními dokumenty pro plánování, měl už připravenou řadu výchozích kalkulací. Jde zejména o:

- vyhodnocení vlivu povětrnostní situace na účinky a použití ZHN;
- vyhodnocení možností nepřítelů v použití ZHN,
- zhodnocení stavu zabezpečení vlastních vojsk chemickou technikou a materiálem,
- vyhodnocení bojové pohotovosti a bojových možností útvarů (jednotek) chemického vojska,
- časové a prostorové kalkulace spojené s uváděním jednotek a útvarů chemického vojska do bojové pohotovosti v operační (bojové) sestavě armády, atd.

Z těchto analýz a kalkulací vyplyne, která organizační opatření má přijmout neprodleně, která bude řešit postupně (pořadí) a jaké nařízení (pokyny) k jejich zabezpečení a realizaci má vydat podřízeným. Všechna tato opatření musí dořešit nejpozději v období přípravy a v průběhu operační orientace.

Společně s operační směrnicí velitele fronty (bojovým rozkazem velitele vševojskové armády) s jejich obsahem bude náčelník chemického vojska armády (CHN divize) seznámen na informaci štábu armády (divize) o úkolu, bude mít náčelník chemického vojska armády (CHN divize) k dispozici i směrnici (nařízení) pro OPZHN nadřazeného velitele a směrnici (nařízení) pro chemické zabezpečení náčelníka chemického vojska fronty (armády). Tyto společně se zámyslem velitele armády (divize) tvoří základní

direktivní podklady pro plánování chemického zabezpečení. Proto studium těchto směrnic (nařízení) a účast na operační orientaci budou hlavní náplní činnosti náčelníka chemického vojska armády (CHN divize) v tomto období. Na základě závěrů, které z nich vyplynou, náčelník chemického vojska armády (CHN divize) vydá pokyny pro zpracování:

- předběžných nařízení pro přímo podřízené chemické náčelníky a chemické útvary,
- příspěvků do návrhu na chemické zabezpečení velitelů armády (divize).

K návrhu na chemické zabezpečení

Při přípravě návrhu na chemické zabezpečení náčelník chemického vojska armády (CHN divize) si ujasní úkol a zhodnotí situaci. Výsledkem jeho činnosti je grafický návrh na organizaci chemického zabezpečení rozpracovaný v jeho pracovní mapě a doplněný potřebnými kalkulacemi a písemným návrhem. V praxi zpracovává náčelník chemického vojska armády (CHN divize) dva návrhy. Podrobný návrh, který řeší všechny otázky chemického zabezpečení, a stručný návrh (poznámky v pracovním sešitě), jehož obsahem jsou odpovědi na otázky velitele. Po vyloučení a schválení návrhu na chemické zabezpečení musí náčelník chemického vojska armády (CHN divize) zabezpečit neprodleně zpracování a předání operačnímu oddělení příspěvků

- do plánu operace (grafického rozhodnutí),
- do rozhodnutí velitele,
- do plánu a nařízení pro OPZHN.

Schválený návrh na chemické zabezpečení představuje tedy praktický koncept plánu chemického zabezpečení. To umožňuje, aby náčelník chemického vojska armády (CHN divize) vydal pokyny pro zpracování konceptů odborných nařízení a odebral se k vyhlášení rozhodnutí.

Činnost po vyhlášení rozhodnutí velitele

Po vyloučení rozhodnutí velitele náčelník chemického vojska armády (CHN divize) upraví, popř. doplní koncepty odborných nařízení pro

- přímo podřízené chemické náčelníky,
- podřízené chemické útvary,
- armádní chemický sklad (jen NCHVA).

Schválí vyhotovené čístopisy, předá je k podpisu náčelníkovi štábu a zabezpečí ve stanovenou dobu jejich předání k odeslání. V dalším zaměří své úsilí a činnost podřízených na zpracování plánu chemického zabezpečení a kontrolní činnost.